

DELÅRSRAPPORT

April 2019

Trollhättans Stad

Innehållsförteckning

Översikt

Sammanfattning	1
----------------	---

Förvaltningsberättelse

Ekonomisk analys	2
Måluppfyllelse	11
Personal	18

Nämnderna

Analys och kommentar till nämndernas driftprognoser	20
Kommunstyrelsens anslag för oförutsett särskilda åtgärder	32

Redovisning

Resultaträkning och kassaflödesanalys	33
Balansräkning	34
Driftsredovisning per nämnd	35
Investeringsredovisning per nämnd	36

Sammanfattning

Delårsbokslut per april

Per april är resultatet +15 mkr och nettoinvesteringarna uppgår till 28 mkr.

Helårsprognos

Årets resultat beräknas till -18 mkr, vilket är 38 mkr sämre än budget. Om exploateringsresultat exkluderas uppgår resultatet till -23 mkr. Resultatet motsvarar -0,5 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Prognostiserat resultat innebär att **staden inte heller i år uppnår det lagstadgade balanskravet.**

Nämnderna prognostiserar ett underskott mot budgeten på -58 mkr motsvarande en avvikelse på 2 %. Jämfört med senaste bokslutet är det en förbättring med 22 mkr. Fyra nämnder prognostiserar underskott mot budget.

Övriga budgetavvikelser är överskott på skatteintäkter och utjämningsbidrag +10 mkr, finansnetto +12 mkr, realisationsvinster +9 mkr, särskilda åtgärder +10 mkr och underskott för gemensamma poster -5 mkr och exploateringsresultat -16 mkr.

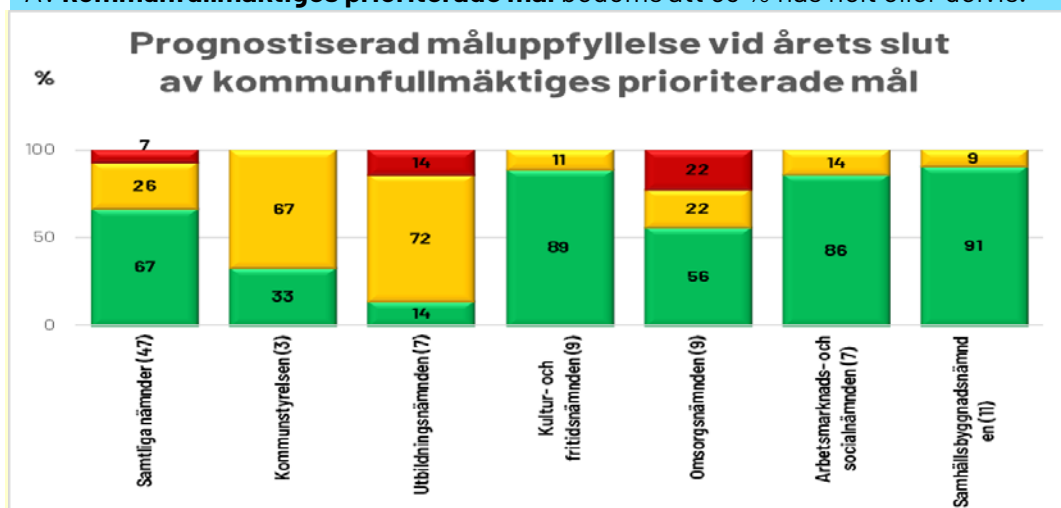
Verksamhetens nettokostnader ökar med 2,9 %. Skatteintäkter och utjämningsbidrag ökar med 3,0 %.

Årets nettoinvesteringar beräknas till 183 mkr, vilket är enligt fastställd investeringsram.

Redovisad soliditet beräknas till 61,3 %, en ökning med 0,5 procentenheter från bokslutet. Soliditeten med hela pensionsskulden, inklusive den del som tas upp i ansvarsförbindelsen, ökar med 1,1 procentenheter till 29,4 %.

Av uppsatta **finansiella mål uppnås tre av fem** för 2019. Det negativa resultatet beror på obalanser för nämnderna. Det är inte långsiktigt hållbart för att finansiera den ökade investeringsnivån och klara god ekonomisk hushållning.

Av **kommunfullmäktiges prioriterade mål** bedöms att 93 % nås helt eller delvis.

Ekonomisk översikt Trollhättans Stad

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Trollhättans Stad används en analysmodell som utgår från fyra viktiga finansiella aspekter. Avsikten är att utifrån dessa identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och därigenom klargöra om Trollhättans Stad har den goda ekonomiska hushållning som föreskrivs i kommunallagen.en

Resultat

Vilken balans har funnits över intäkter och kostnader under året och över tiden?

Kapacitet

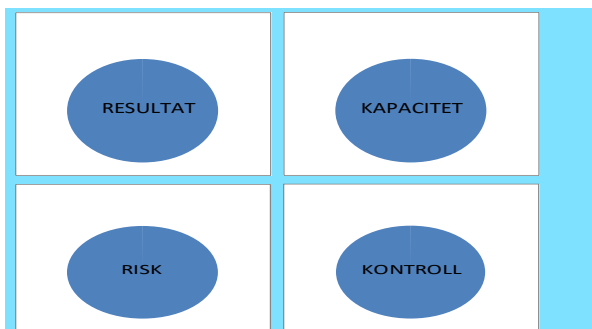
Vilken kapacitet har funnits att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Risk

Föreligger några risker som kan påverka resultat och kapacitet?

Kontroll

Vilken kontroll har funnits av den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Delårsresultat

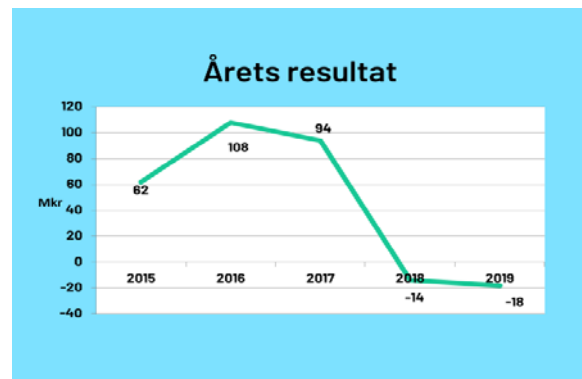
Resultat per april är +15 mkr, varav 15 mkr är jämförelsestörande poster. En jämförelse mot april föregående år är inte möjligt p.g.a. införandet av nytt ekonomisystem.

Tidigare år har resultatet per april varit betydligt högre. Staden har vanligtvis högre kostnader kommande månader som till exempel personalkostnader under sommaren, högre löner efter lönerrevisionen medan skatteintäkterna är linjära över året. Redovisningen indikerar ett negativt resultat vid årets slut om inte vidtagna eller nya åtgärder ger ytterligare kostnadsminskningar.

Kommunens resultatprognos för året

Årets resultat beräknas till -18 mkr, vilket är 38 mkr sämre än budgeterat. Det är på samma

nivå som resultatet föregående år (-14 mkr). Nämndernas underskott har minskat, men överskottet för de gemensamma kostnaderna är lägre än föregående år.

Med nuvarande resultatprognos uppnås inte det lagstadgade balanskravet, d. v. s. resultatet måste vara större än noll.

Det finns även större osäkra poster som kan påverka resultatet. Det är osäkert om försäljningen av exploateringsfastighet på Överby till Hornbach kommer att kunna fullföljas i år och den är därför inte inräknad i prognosen. Köpeskillingen är 13 mkr.

Det pågår en tvist av större värde, gällande ett bygglov, där avsättning gjorts tidigare år. I början av året kom en dom från tingsrätten med positivt utfall för Trollhättans del. Domen är överklagad till hovrätten och inget besked

förväntas innan året är slut. Domen kan påverka resultatet.

Resultat	2019 Prognos	2018	2017
Årets resultat mkr,	-18	-14	94
Resultat exklusive jämförelsestörande poster, mkr	-35	-46	41

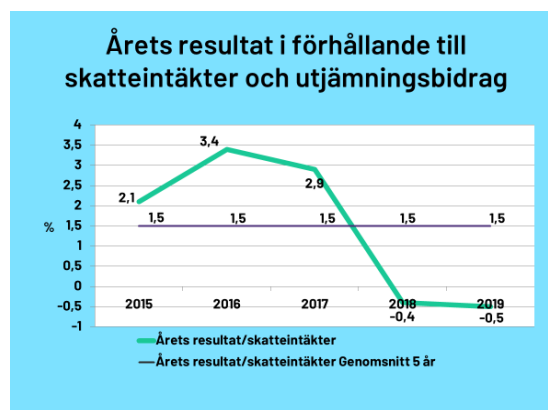
I det prognostiserade resultatet ingår realisationsvinster med 12 mkr och exploateringsresultat med 5 mkr. Resultatet efter justering av jämförelsestörande poster uppgår till -35 mkr. Vid eliminering av jämförelsestörande poster har årets resultat förbättrats något mot föregående år.

Prognosen utgår från nämndernas prognoser med tillägg för gemensamma poster och finansposter.

I jämförelse mot budget är resultatet -38 mkr. Nämndernas totala prognoser, exkluderat exploateringsresultat, är -58 mkr. Det är en förbättring från bokslutet då nämnderna hade underskott på -80 mkr. Utbildningsnämnden, omsorgsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden redovisar större underskott. Realisationsvinster, högre skatteintäkter, utdelning från Kommuninvest samt beräknat överskott för särskilda åtgärder bidrar till att minska underskottet.

Resultat	2019 Prognos	2018	2017
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämningsbidrag, %	-0,5	-0,4	2,9
Årets resultat i relation till skatteintäkter och utjämningsbidrag, % exklusive jämförelsestörande poster	-1,0	-1,3	1,2

Årets resultat, inkluderat reavinster, relaterat till skatteintäkter och utjämningsbidrag är -0,5 %. Den angivna målnivån är 1,0 % vilket betraktas som en miniminivå.

Ett resultat på cirka 2 % över en konjunkturcykel brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Då kan en normal investeringsnivå skattefinansieras över en längre tidsperiod. Trollhättans Stad har den senaste femårsperioden redovisat ett genomsnitt på 1,5 %. Bidragande till detta har varit både tillfälliga statliga tillskott, återbetalda försäkringspremier från AFA Försäkring, exploateringsintäkter och realisationsvinster, som fåtts under flera år.

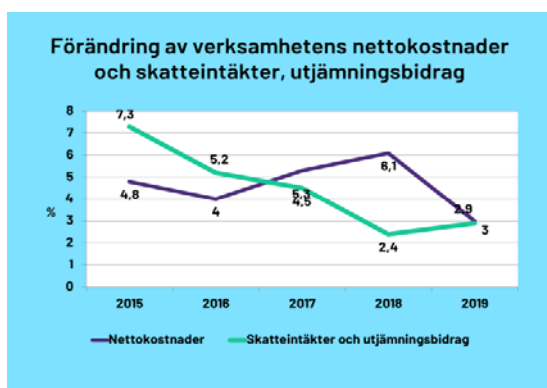
Skatteintäkter och utjämningsbidrag

Skatteintäkter och utjämningsbidrag beräknas öka med 3,0 % och bli 10 mkr högre än budget. Orsakerna är fler invånare än beräknat och högre skatteunderlagstillväxt för 2019. Befolkningen per 1 november 2018 blev 74 400 fler än budget (58 550 mot 58 624).

Nettokostnader

Nettokostnaderna ökar med 2,9 % jämfört med 2018.

Lönesumman t. o. m. mars jämfört med samma period föregående år har ökat med 2,3 %. Den låga ökningen beror främst på minskade personalkostnader inom EKB-boenden, vilket motsvaras av lägre statsbidrag.

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatteintäkter och generella statsbidrag. Tidigare års höga nettokostnadsökningar för verksamheterna har dämpats och är utifrån nämndernas prognos i nivå med ökningen av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Det är positivt att trenden, med högre nettokostnadsökning än skatteintäkter och utjämningsbidrag, har brutits vilket är nödvändigt för att ha kontroll på ekonomin och inte försvaga kommunens finansiella ställning.

Avskrivningarna ökar med 7 % men tar ianspråk samma andel av nettokostnaderna som föregående år.

Finansnetto

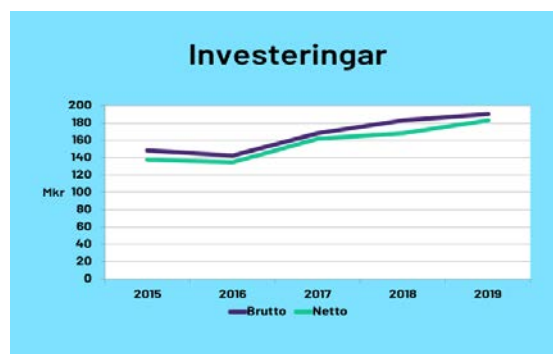
Finansnettot består av skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader. Prognosen för finansnetto är positivt med 66 mkr, vilket är 12 mkr bättre än budget. Förklaringen är överskottsutdelning från Kommuninvest om 12 mkr (budget 7 mkr), högre avkastningsränta på placeringar 4 mkr, realisationsvinster med 1 mkr som uppstått vid försäljning av värdepapper och högre borgensavgifter om 1 mkr.

Av prognostiserade intäkterna är 43 mkr avkastning på placeringar, 22 mkr borgensavgifter och 12 mkr utdelning från Kommuninvest.

Det positiva finansnettot, där finansiella intäkter är större än finansiella kostnader, bidrar med 1,9 % och används till att finansiera verksamheten.

Investeringar

Nettoinvesteringarna t. o. m. april uppgår till 28 mkr, vilket ligger på samma nivå föregående år.

Nämnderna beräknar att nettoinvesteringarna uppgår till 187 mkr, vilket är 32 mkr lägre än nämndernas anslag. Aprilrapporten är sammanställd med ett antagande om att investeringarna stannar vid budgeterad nivå på 183 mkr, 4 mkr lägre än nämndernas prognoser.

Fr. o m 2017 redovisas utgifter för gator mm i exploateringsområde som investering, vilket tillsammans med ombyggnad av Grävlingen (centralförråd) förklarar den ökande investeringsnivån.

Nettoinvesteringarna fördelas enligt följande:

Nämnd, Mkr	Budget		Utfall		Budget-diff
	2019	2019	april	Prognos 2019	
Utbildningsnämnden	8	0	8	0	0
Kultur- och Fritidsnämnden	27	6	16	10	10
Omsorgsnämnden	19	3	13	5	5
Arbetsmarknads- och socialnämnden	0	0	0	0	0
Samhällsbyggnadsnämnden	77	7	77	0	0
Kommunstyrelsen	52	5	42	10	10
Exploateringsprojekt	37	6	31	7	7
Delsumma nämnder	219	28	187	32	
./. Ospec. tidsförskjutning	-36	0	-4	-32	
Summa	183	28	183	0	

De största investeringsobjekten till och med april är:

- Alingsåker 2 (exploat.område) 4 mkr
- Sjuntorp omklädn. personal 3 mkr
- Stridsbergsbron 3 mkr
- Blåvingen utrustning 2 mkr

Största avvikelser mot budget avser: Senareläggning av ombyggnation av Slättbergshallen pga. för anbudsförhandlet blev för högt (+ 13 mkr), fördröjning av införandet av digitalt arkiv (+2 mkr). Ej förbrukade medel för ombyggnation av Grevön (+2 mkr) och Triss BI-system m.m. (+6 mkr). Exploateringsområde Alingsåker verksamhet är försenat på grund av dagvattenfrågor (+6 mkr).

I prognosen ingår fördröjning av dammbyggnation för konstsnöpåret med 2,5 mkr. Byggnationen stoppades förra året på grund av problem med markförhållanden. Kultur- och fritidsnämnden begär tilläggsanslag för detta.

Investeringar i verksamhetsfastigheter och vatten och avlopp görs i helägda bolag. Det förklarar att investeringsvolymen är förhållandevis låg jämfört med många andra kommuner

I MRP anges som mål att resultatet ska vara tillräckligt för att, tillsammans med avskrivningarna, långsiktigt finansiera investeringarna. Målet ska ses över flera år. Kan staden skattefinansiera investeringar så stärks den långsiktiga betalningsberedskapen i form av förbättrad soliditet.

Från och med 2017 redovisas utgifter för gator, park mm i exploateringsområde som investering. Försäljning av tomter sker oftast vid en senare tidpunkt än investeringen.

Finansiering av investeringar (mkr)	2019 Prog	2018	2017
Avskrivningar	71	67	63
Resultat exklusive reavinster	-28	-23	81
Försäljning anläggningstillgångar	10	10	15
Summa tillförda medel	53	54	159
./. Nettoinvestering	-183	-168	-162
Återstår efter nettoinvesteringar	-130	-114	-3

Den höga investeringsnivån, i kombination med det negativa resultatet, innebär att investeringarna inte kan finansieras av årets resultat plus avskrivningar och försäljning av anläggningstillgångar (skattefinansiering) utan får finansieras med minskad likviditet. Detta försämrar det finansiella handlingsutrymmet inför framtiden.

Risk och kontroll

Likviditet ur ett riskperspektiv

Likvida medel uppgår i april till 210 mkr.

	2019 Prognos	2018	2017
Balanslikviditet, %	69	78	80
Rörelsekapital, mkr	-241	-188	-166

Balanslikviditet: Omsättningstillgångar/kortfristiga skulder. Rörelselikviditet: Skillnad mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. I kommunens kortfristiga skulder ingår semesterlöneskuld med ca 110 mkr.

Likvida medel och kortfristiga placeringar beräknas uppgå till 265 mkr i bokslut 2019. Vilket är en minskning från 2018 med 68 mkr. Detta beror på ett negativt resultat i kombination med hög investeringsnivå. Det minskar likviditeten men kompenseras av att en större andel långa placeringar blir kortfristiga. Även de kommunala bolagens likviditet i koncernsammansordningen påverkar stadens likviditet.

I bokslutet var bolagens likviditet 263 mkr men beräknas minska till 200 mkr till bokslutet. Likviditeten är lånad från bolagen. Trollhättans stad har tillgång till en kontokredit om 200 mkr som kan utökas till 300 mkr. Dessutom finns placeringar som förfaller med olika tidpunkter.

Finansiella anläggningstillgångar

Kommunfullmäktige beslutade 2014 att på grund av skattemässiga skäl avveckla Trollhättan Stads utlåning till de helägda bolagen. Likviditeten som erhöles har under hösten 2014 och våren 2015 placerats i räntebärande instrument med hög kreditvärdighet.

Per april var 1 595 mkr placerade med en genomsnittlig ränta om 2,6%.

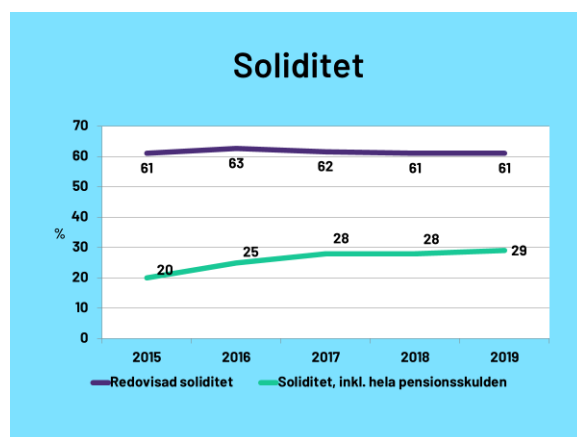
I bokslutet för 2018 var de finansiella anläggningstillgångarna 1 446 mkr men beräknas minska med 58 mkr till 1 390 mkr i bokslutet 2019. De kortfristiga placeringarna beräknas öka från 108 mkr 2018 till 250 mkr 2019. Placeringar som förfallit inom ett år har omplacerats till kortfristiga placeringar.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet. Det anger hur stor del av tillgångarna som är finansierade med eget kapital. För uppfyllande av god ekonomisk hushållning är det viktigt att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Soliditeten är beroende av resultatutvecklingen och förändring av tillgångarna.

Bidrag till förändring av redovisad soliditet, %-er	2018	2019
Investeringar med avdrag för avskrivning	-2,1	-2,1
Årets resultat (ökning av eget kapital)	-0,7	-0,9
Försäljning av anläggningstillgångar	0,2	0,2
Avstämning mot mål om ökad soliditet	-2,6	-2,8
Förändring omsättningstillg/kortfr skulder	1,8	3,4
Justering anläggningstillgång exploatering	0,1	
Justering egetkapital exploatering		
Summa soliditetsförändring	-0,7	0,5
Redovisad soliditet %	60,8	61,3
Totalt inkl p-skuld i ansvarsförbindelse %	28,3	29,4

Redovisad soliditet beräknas till 61,3 %, en ökning med 0,5 % -enheter från bokslutet. Av analysen ovan framgår att den underliggande soliditeten – där resultatet ställs mot ökade anläggningstillgångar – innebär en försvagning. Det beror på en hög investeringsnivå i kombination med ett negativt resultat.

Soliditeten med hela pensionssskuden – även den del som tas upp i ansvarsförbindelse – har ökat med 1,1 % -enheter till 29,4 %. Orsakerna är att ansvarsförbindelsen inte längre ökar i nominella tal utan amorteras ned genom pensionsutbetalningarna. Det innebär en successiv förstärkning av ekonomin. Det extremt låga ränteläget håller ned ränteuppräknningen av pensionssskuden.

Soliditeten påverkas av att verksamhetslokaler är överförda till ett kommunalt bolag. Detta är viktigt att beakta vid jämförelser med andra kommuner.

Pensionssskuld

Den totala pensionssskuden inklusive löneskatt beräknas till 1 359 mkr, där 1 025 mkr avser åtaganden före 1998. De redovisas i ansvarsförbindelse enligt kommunal redovisningslag.

Den långfristiga pensionsavsättningen ökar och det beror främst på att fler har en lön överstigande ett 7,5 inkomstbasbelopp. Minskning av ansvarsförbindelserna beror framförallt på att de löpande utbetalningarna av pensionerna numera överstiger indexuppräknningen.

Pensionsskuld mkr	2019 Prog	2018	2017
Långfristig pensionsavsätt	333	305	270
Ansvarsförbindelse	1 025	1 063	1 140
Total pensions- skuld	1 358	1 368	1 410

Under åren 2006–2015 har Trollhättans Stad gjort en ökad pensionsavsättning enligt plan för att inte ytterligare skjuta över kostnaden för pensioner intjänade före 1998 på framtida skattebetalare. Den ökade avsättningen leder inte till något större åtagande eller utbetalning, men en del av ansvarsförbindelsen flyttas in i balansräkningen. Tre motiv: den reala maxkostnaden är uppnådd, viss utjämning av dubbelkostnaden och konsolidering av del av ansvarsförbindelsen.

Prognos i förhållande till budget

Årets resultat beräknas till -18 mkr, vilket är -38 mkr sämre än budget.

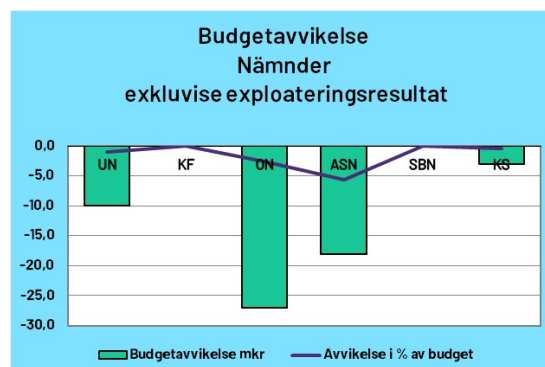
Budgetavvikelser:

➤ Nämnderna	- 58 mkr
➤ Exploateringsresultat	- 16 mkr
➤ Skatteintäkter och utjämningsbidrag	+ 10 mkr
➤ Finansnetto	+ 12 mkr
➤ Realisationsvinster	+ 9 mkr
➤ Särskilda åtgärder	+ 10 mkr
➤ Gemensamma poster	-5 mkr

Sammantaget prognostiserar nämnderna ett underskott mot budgeten på -58 mkr, motsvarande en avvikelse på 2 % av nettobudget. Jämfört med bokslutet är detta en förbättring med 22 mkr exkluderat exploateringsresultat.

Förändringen förklaras av att arbetsmarknads- och socialnämnden och utbildningsnämndens underskott har minskat från bokslutet. Omsorgsnämndens underskott har ökat ytterligare från bokslutet. Kommunstyrelsen,

som i bokslutet hade överskott, prognostiserar underskott.

Budgetavvikelserna för omsorgsnämnden och arbetsmarknads- och socialnämnden överstiger 2 % budgetomslutningen.

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott på -10 mkr (-33 mkr). Det beror på att antalet inskrivna barn i åldern 1–5 år och 6–12 år är fler än budgeterat, inom både förskola, fritidshem och enskild pedagogisk omsorg. Förskolan och grundskolans enheter som i bokslutet hade ett underskott på -9 mkr beräknar ett utfall enligt budget.

Omsorgsnämnden redovisar ett underskott på -27 mkr (-21 mkr). Liksom föregående år finns underskott inom enheterna för vård- och omsorg. Underskottet för personlig assistans och köpta platser inom LSS har ökat sedan föregående år.

Arbetsmarknads- och socialnämnden visar ett negativt utfall på -18 mkr (-34 mkr), 6 % av budgetomslutningen. Kostnader för familjehemsvård kvarstår på föregående års höga nivå medan underskottet har minskat för institutionsplaceringar, försörjningsstöd och skyddat boende. Boenden för ensamkommande barn, som föregående år hade underskott, beräknas rymmas inom budget.

Kommunstyrelsen, exkluderat exploateringsresultat, redovisar en budgetavvikelse på -3 mkr (+5 mkr). Inklusivt exploateringsresultatet är budgetavvikelsen -19 mkr. Serviceförvaltningen prognostiserar underskott på -4 mkr, varav produktion (-2 mkr), fastighetsförvaltning (-1 mkr) måltid och ledning (-1,0 mkr).

Inom politisk verksamhet kalkyleras ett överskott på +1 mkr för bland annat kommunstyrelsens anslag utveckling och utredningsanslag och samordningsförbundet.

Flera budgeterade försäljningar inom exploateringsverksamheten kommer inte att erhållas förrän 2019, vilket innebär att exploateringsresultatet blir -16 mkr lägre än budget. Exploatör på Hälltorp har fått förlängd genomförande tid vilket innebär att försäljning inte sker i år. Detaljplanen för Nysätra överklagades och har vunnit laga kraft men byggstart kommer troligtvis inte ske förrän 2020. Det är även osäkert om försäljningen av exploateringsfastighet på Överby till Hornbach kommer att kunna fullföljas i år och den är därför inte inräknad i prognosen. Köpeskillingen är 13 mkr.

Samhällsbyggnadsnämnden beräknar ett överskott på +0,2 mkr (+2 mkr) orsakat av högre intäkter och lägre kostnader inom kartmättningsverksamheten.

Kultur- och fritidsnämnden (+1 mkr) och överförmyndarnämnden (+0 mkr) prognostiserar ingen avvikelse mot budget.

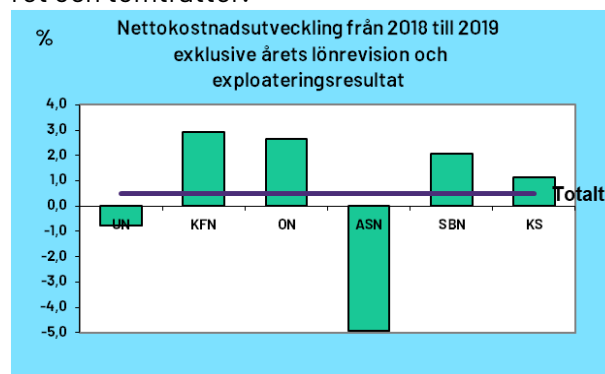
Ekonomikontoret sammanfattar och kommenterar i ett senare avsnitt de nämnderna som har underskott utifrån deras rapporter. Nämndernas egna rapporter finns i en separat handling.

För särskilda åtgärder och oförutsett beräknas att 10 mkr kvarstår vid årets slut. Reserv för målgruppsökningen på totalt 4 mkr förutsätts balansera underskott i nämndernas prognoser eller kvarstå i bokslutet. För övriga anslag beräknas 6 mkr inte nyttjas.

Gemensamma poster redovisar sammantaget ett underskott på 5 mkr främst beroende på högre pensionsutbetalningar än budget.

Prognosen för slutlig avstämning av semesterkund är osäker och ingen avvikelse är beräknad i prognosen.

För reavinster beräknas ett överskott på 9 mkr avseende försäljning av kvarteret Lodjuret och tomträtter.

I diagrammet redovisas nämndernas prognostiserade nettokostnadsutveckling från bokslutet 2018, exklusive årets lönrevision. Lägre kostnader för institutionsplaceringar, försörjningsstöd och arbetsmarknadsåtgärder innebär att arbetsmarksands- och socialnämndens nettokostnader minskar.

God ekonomisk hushållning

Mål: "Trollhättans Stad skall ha en god ekonomisk hushållning och en stark ekonomi, där inkomster och utgifter skall vara i balans."

En samlad bedömning är att verksamheten i år inte bedrivs enligt god ekonomisk hushållning. Måloppfyllelsen är hög inom verksamheten, men flera nämnder har stora obalanser. Staden har ett negativt resultat och uppnår inte det lagstadgade balanskravet. Staden har i grunden en stark ekonomisk ställning men fler åtgärder måste vidtas för att klara balanskravet, finansiera ökat investeringsbehov och möta kommande ekonomiska utmaningar.

Avstämning finansiella mål enligt Mål- och resursplan (MRP)

- *Kommunstyrelsen ska se till att våra gemensamma resurser används i enlighet med god ekonomisk hushållning och i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag.*

Målet uppfylls inte. Nämnderna prognostiserar att 93% av målen nås helt eller delvis men kommunen uppnår inte balanskravet. Flera nämnder har stora underskott.

- *Den kommunala utdebiteringen ska, efter höjning 2015, vara oförändrad under planperioden*

Målet uppfylls. Utdebiteringen är oförändrad från 2015.

- *Resultatets andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska vara tillräcklig för att långsiktigt finansiera investeringar.*

Målet uppfylls inte med nuvarande prognos. Resultatet är negativt och motsvarar -0,5 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Det svaga resultatet beror huvudsakligen på obalanser för nämnderna och är inte långsiktigt hållbart för att finansiera den ökade investeringsnivån.

- *Den finansiella ställningen ska vara stark.*

Målet uppfylls. Den totala soliditeten ökar med 1,1 % -enheter, från 28,3 % till 29,4 %, genom att ansvarsförbindelsen inte längre ökar utan

amorteras ned genom pensionsutbetalningarna. Den redovisade soliditeten uppgick till 61,3 %, en ökning med 0,5 % -enheter. Däremot har den underliggande utvecklingen, där resultat ställs mot ökade anläggningstillgångar, minskat med 2,8 % -enheter.

- *Betalningsberedskapen ska vara god*

Målet uppfylls. Även om likviditeten minskar finns på kort sikt reserver genom kontokredit om 200 mkr och på längre sikt genom stora finansiella tillgångar.

Balanskravet uppfylls inte

I förvaltningsberättelsen ska det, enligt lagen om kommunal redovisning, utvärderas om de mål och riktlinjer som avses i 8 kap. 5 § kommunallagen uppnåtts och följts. Även den ekonomiska ställningen ska utvärderas. Dessutom är det obligatoriskt att sammanställa en balanskravsutredning som definierar "Årets resultat efter balanskravsjusteringar" och i förekommande fall redovisar förändringar av Resultatutjämningsreserven.

Balanskravet innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna, d v s resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år.

Balanskravsutredning, mkr	2019
Årets resultat	-18
Samtliga realisationsvinster	-12
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	+2
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	
Årets balanskravsresultat	-28
Balanskravsunderskott från tidigare år	0,0
Summa	-28
Balanskravsresultat att reglera	-28

Det kan konstateras att med nuvarande prognos uppfylls inte balanskravet 2019 och resultatutjämningsreserven behöver ianspråktagas för att reglera underskottet. Resultatutjämningsreserven uppgår till 23 mkr.

Avslutande kommentarer – Trollhättans Stad

Balanskrav uppnås inte

Trollhättan har i grunden en stark finansiell ställning med stabil soliditet men resultatnivån har försämrats väsentligt 2018 och 2019. Under de senaste fem åren har den redovisade resultatnivån uppgått till 1,5 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Statliga tillskott, återbetalda försäkringspremier från AFA Försäkring, realisationsvinster och exploateringsresultat har bidragit till resultatnivån. Åren 2018 och 2019 kommer årets resultat uppgå till -0,4 % respektive -0,5 %.

Liksom flera andra kommuner försämrades kommunens resultat rejält förra året. Kostnadsökningar för nämnderna och en dämpad ökning av skatteunderlaget innebar ett negativt resultat och balanskravet uppnåddes inte. Enligt nämndernas prognoser har kostnadsökningar dämpats i år men nämnderna prognostiserar ändå underskott, vilket innebär att staden även i år beräknar ett negativt resultat.

Positivt resultat behövs för att finansiera investeringar

Årets investeringar kan, liksom föregående års investeringar, inte finansieras med överskott från den löpande driften utan finansieras igenom minskad likviditet. Under kommande år medför demografin och en ökande befolkning stora investeringsbehov samtidigt som äldre verksamhetsfastigheter behöver renoveras eller ersättas. Kan framtida investeringar inte skattefinansieras får viss del finansieras genom upplåning eller avyttring av finansiella tillgångar. Det innebär att finansnettot försämrats finansnetto.

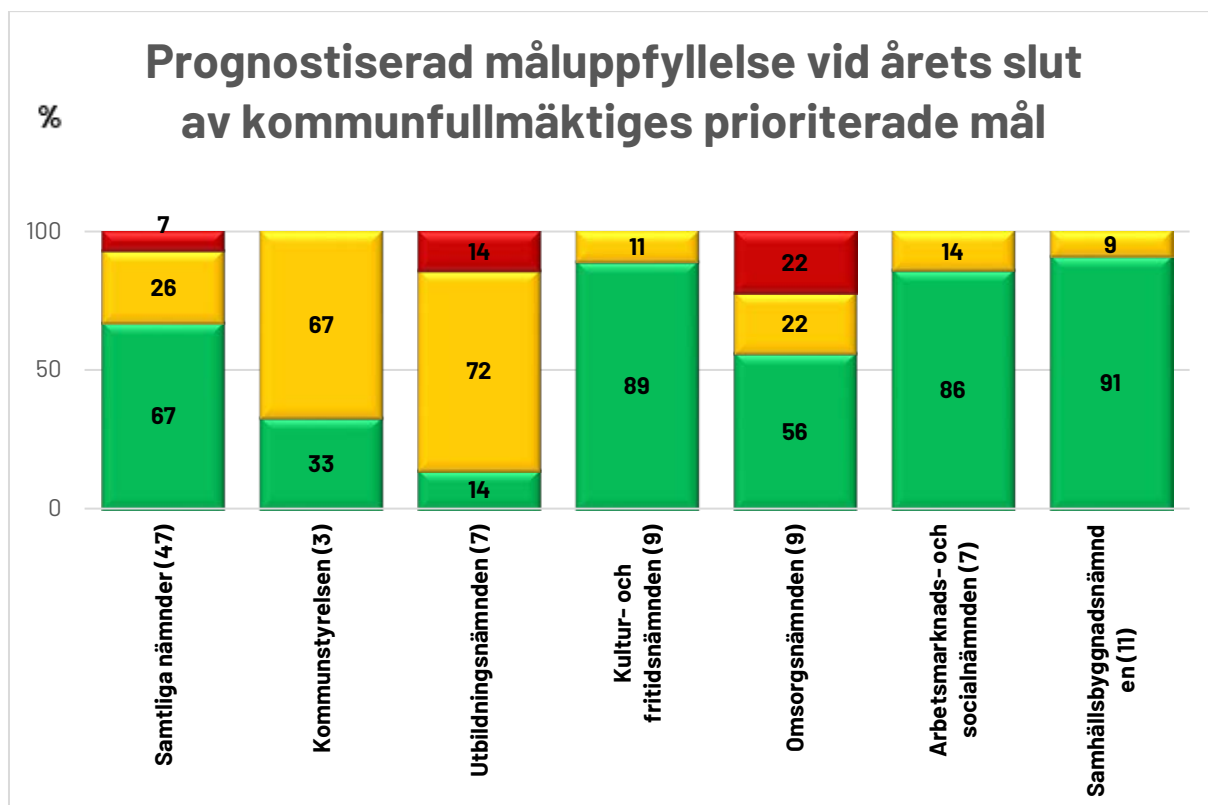
Ökade kostnader för demografin

Precis som övriga kommuner påverkas Trollhättans ekonomi framöver genom ökade kostnader i verksamheterna kopplade till demografiska utvecklingar och befolkningsökning. Samtidigt som en konjunkturavmattning med lägre ökning av skatteunderlaget innebär stora utmaningar för att kunna uppnå ett resultat som kan finansiera investeringarna

samt klara god ekonomisk hushållning. Kommande MRP/budget förutsätter ytterligare kostnadsminskningar för nämnderna.

Stora ekonomiska obalanser för flera nämnder, ökat finansieringsbehov för den "växande investeringsnivå" och kommande utmaningar i demografin kräver omfattande anpassningar för att inte försvaga den finansiella ställningen och få en ekonomi i balans.

Måluppfyllelse

Kommunfullmäktiges prioriterade mål för MRP 2016–2019 fokuserar på kritiska områden och utmaningar och är strävansmål. Sammanlagt har nämnderna 47 prioriterade mål från kommunfullmäktige varav 46 rapporteras och de har, efter fyra månaders verksamhet 2019, gjort prognos angående måluppfyllelse vid årets slut. Totalt bedömer nämnderna att 31 (67 %) av målen nås helt, 12 (26 %) nås delvis och 3 (7 %) nås inte alls. I jämförelse med måluppfyllelse för 2018 bedöms något fler mål att nås i slutet av 2019. Däremot bedöms en förändring ske mellan mål som nås delvis eller inte alls där andelen mål som inte nås ökar något. Nämnderna har beskrivit och analyserat resultaten hittills och tagit fram åtgärder för ökad måluppfyllelse.

Nämndernas bedömning sammanfattas nedan.

Kommunstyrelsen	Måluppfyllelse	Kommentar
Verka för att förbättra förutsättningarna för företagande så att antalet företag och antal sysselsättningstillfällen ökar	●	Svårigheter att rekrytera rätt kompetens påverkar både antal växande företag som nyföretagande. Under perioden efter SAAB:s konkurs var det en hög nivå på antal företag som startade vilket har minskat efterföljande år. Fortsatta åtgärder sker inom kompetensförsörjning, samverkan med utbildningssystem och entreprenörsstödande aktörer samt samverkan med etableringsaktörer.
Verka för att tillgången på bostäder ska öka	●	Målet bedöms nås
Verka för utveckling och effektivisering så att medborgarnas och företagarnas vardag blir enklare och att organisationens tillgänglighet och öppenhet ökar	●	Arbete sker kontinuerligt via digitalisering av processer som sker inom förvaltningen och i hela organisationen. Detta är numer en självklar del i genomförandet av det uppdrag verksamheten har.
Andelen SFI-studerande som uppnår minst C-nivå under studietiden ska öka	-	Rapporteras inte detta delår.

Utbildningsnämnden	Måluppfyllelse	Kommentar
Förskola		
Varje barn ska ges likvärdiga förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utveckling	●	Målet bedöms nås.
Alla barn ska ha en lärandemiljö som främjar hållbarhet.	●	Lärmiljön i förskolor med låg kvalitet används inte medvetet eller systematiskt. Fortsatt stöd ges till de förskolor som har svårast förutsättningar, bl. a. genom personalpolitiska insatser där andel behörig personal är lägre.
Barn och deras vårdnadshavare ska ges inflytande över och delaktighet i barnets lärande och utveckling	●	På avdelningar med god kvalitet missas oftare möjlighet till inflytande då det saknas i kvalitetsarbetet och vid avdelningar med låg kvalitet läggs mer av ansvaret för barnets lärande på barnet själv. Åtgärder sker för att kvalitetssäkra att formativ undervisning sker och att säkerställa en likvärdig undervisning med stöd av digitala verktyg.
Grundskola		

Varje barn/elev ska ges likvärdiga förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling	●	Det är fortfarande stor variation mellan skolorna vad gäller behörighet till gymnasiet men totalt har andelen behöriga ökat mellan höstterminen 2017 och 2018. De insatser som pågår för att öka likvärdigheten mellan skolorna fortlöper.
Alla barn/elever ska ha en lärandemiljö som främjar hållbarhet.	●	Skolsegregationen ökar vilket är en stor utmaning. Andelen behöriga lärare är lägre och personalomsättningen högre på enheter med svåra förutsättningar. Det finns ett tydligt samband mellan skolsegregation och elevers skolresultat. Fortsatt stöd ges till de skolor med svårast förutsättningar. Ekonomisk och personell resursfördelning är viktiga insatser för att motverka de negativa effekterna av skolsegregationen. För att skapa goda förutsättningar behövs ett långsiktigt, strategiskt arbete göras som inkluderar insatser på alla nivåer i styrkedjan, dels strukturellt för att balansera själva elevsammansättningen, men också organisatoriskt.
Barn/elever och deras vårdnadshavare ska ges möjlighet till inflytande över och delaktighet i barnets/elevens lärande och utveckling	●	Skolorna har kommit olika långt vad gäller att skapa möjligheter till delaktighet och inflytande för eleverna. Den formativa undervisningen behöver i högre grad bli en naturlig del av det systematiska kvalitetsarbetet på alla enheter. En plan ska tas fram för att säkerställa en likvärdig tillgång och användning av digitala verktyg, samt en likvärdig undervisning med stöd av digitala verktyg.
Skolformsövergripande		
Skolformsövergripande verksamheterna skall stödja huvudprocessen lärande, omsorg och fostran	●	Samverkan mellan skolornas lokala elevhälsoarbete och centralt placerad elevhälsopersonal behöver utvecklas och förtydligas. Skolornas rutiner och processer kring det lokala elevhälsoarbetet behöver utvecklas för att öka likvärdigheten mellan stadens skolor. Organisationen inom Elevstöd behöver ses över i syfte att bättre stödja kärnverksamheten. Fortsatta insatser krävs för att stödja skolornas arbete med ökad närvaro, för att säkerställa elevers rätt till utbildning.

Kultur- och fritidsnämnden

Måluppfyllelse

Kommentar

Kulturverksamhet		
Bidra till mer jämlika och jämställda livsvillkor	●	Målet bedöms nås.
Stärka kommunens attraktionskraft, tillväxt och utveckling	●	Målet bedöms nås.

Kulturverksamheten ska stimulera och medverka till ökad delaktighet och inflytande.	●	Målet bedöms nås.
Fritidsverksamhet		
Bidra till mer jämlika och jämställda livsvillkor	●	Målet bedöms nås.
Stärka kommunens attraktionskraft, tillväxt och utveckling	●	Målet bedöms nås.
Stimulera och medverka till ökad delaktighet och inflytande	●	Målet bedöms nås.
Föreningsstöd		
Medverka till mer jämlika och jämställda livsvillkor.	●	Andelen flickor mellan 7–25 år i idrottsföreningarnas aktiviteter är 41%, vilket är under nämndens målsättning, men är ändå en ökning. Fortsatta insatser för att ge fler flickor möjlighet till fritidsaktiviteter och arbete med jämställdhet i föreningarna.
Stärka kommunens attraktionskraft, tillväxt och utveckling.	●	Målet bedöms nås.
Stimulera och medverka till ökad delaktighet och inflytande	●	Målet bedöms nås.

Omsorgsnämnden**Måluppfyllelse****Kommentar**

Vård och omsorg		
De enskildas delaktighet och inflytande över hur vården och omsorgen utformas ska öka	●	Merparten av brukarna har genomförandeplaner men det finns behov av att öka brukarnas delaktighet i både planen och utförande av insatserna i planen. Insatser för detta sker via verksamhetspedagoger på de enheter som har lägst resultat.
Bättre boendemiljö i gruppboende ska ge förutsättningar för en god vård och omsorg	●	Andel nöjda med boendemiljön har minskat och ligger långt ifrån nämndens mål. Fortsatt arbete sker med förbättringar av boendemiljön utifrån de förutsättningar som finns.
Sociala aktiviteter som bidrar till ökad livskvalitet ska erbjudas brukarna	●	Andel nöjda med aktiviteter har minskat något trots att antal timmar med egna aktiviteter ökat mellan åren 2015–2018. Mer information och dialog med både brukare och anhöriga är en av insatserna för att nå målet.
Omsorg för funktionsnedsatta		

Den enskildes inflytande och delaktighet över hur stödet utformas ska öka så att delaktighet i samhället främjas	●	Målet bedöms nås.
Ökat fokus på barnperspektivet ska genomsyra verksamheten	●	Målet bedöms nås.
Den enskildes möjligheter att få meningsfull, utvecklande och individuellt anpassad daglig verksamhet ska öka	●	Målet bedöms nås.
Socialpsykiatri		
Den enskildes inflytande och delaktighet över hur stödet utformas ska öka så att delaktighet i samhället främjas	●	Målet bedöms nås.
Ökat fokus på barnperspektivet ska genomsyra verksamheten	●	Målet bedöms nås.
Den enskildes möjligheter att få meningsfull sysselsättning i samverkan med andra huvudmän ska öka	●	Brukares behov av meningsfull sysselsättning identifieras successivt men att hitta formen och nivån på sysselsättningen är en process som tar lite tid för varje brukare. Verksamheten behöver också tid för att bygga upp de sysselsättnings-former som efterfrågas och det arbetet fortgår. Alla nya brukare (boendestöd och boende) erbjuds att komma i kontakt med coacherna som en del i uppstarten. Coacherna bedriver uppsökande besök för att hitta praktikplatser/meningsfull sysselsättning för brukare.

Arbetsmarknads- och socialnämnden**Måluppfyllelse****Kommentar**

Arbetsmarknad		
Arbeta för minskad arbetslöshet i gruppen arbetssökande i insats.	●	Målet bedöms nås.
Arbeta för att minska arbetslösheten i gruppen nyanlända inom Etableringsreformen och under 36 månader efter kommunplaceringen	●	Målet bedöms nås.
Socialtjänst		

Det förebyggande arbetet ska generera ökad trygghet, minskad social problematik samt minskat droganvändande		Behoven av psykosociala insatser ökar fortsatt kraftigt och för att kunna minska omfattningen av problematiken samt för att kunna förebygga tyngre problematik är utmaningen att nå människor i ett tidigare skede med förebyggande och tidiga insatser.
Insatser för barn, unga och vuxna skall i första hand ges med utgångspunkt från befintliga nätverk och resurser på hemmaplan.		Målet bedöms nås.
Verka för att minska antal individer som är i behov av försörjningsstöd.		Målet bedöms nås.
Konsumentvägledning		
Konsument Trollhättan skall arbeta för att överskudsättningen skall minska		Målet bedöms nås.
Konsument Trollhättan skall arbeta för att få mer medvetna konsumenter		Målet bedöms nås.

Samhällsbyggnadsnämnden

Måluppfyllelse

Kommentar

Fysisk planering, bygg & lantmäteriverksamhet		
Trollhättan utvecklas och stärks när det gäller boendemiljöer och det offentliga rummet genom åtgärder för ökad trivsel och trygghet.		Målet bedöms nås.
Byggherrar, fastighetsägare, och exploatörer ska uppleva att de får rätt förutsättningar för att bygga bostäder och verksamhetslokaler i Trollhättan. Vi är med och skapar förutsättningar för fler bostäder och lokaler åt alla		Målet bedöms nås.
Väghållning		
Öka trafiksäkerheten i Trollhättan med fokus på oskyddade trafikanter och barn		Målet bedöms nås.
Fler upplever att vårt gaturum är trivsamt, tryggt och tillgängligt		Målet bedöms nås.

Fler ska välja att cykla och åka kollektivt i Trollhättan	●	Målet bedöms nås.
Parkverksamhet		
Fler vistas i våra parker och anlagda grönområden samt upplever att de är trivsamma och trygga.	●	Målet bedöms nås.
Fler är aktiva i våra lekmiljöer och aktivitetsparker och upplever att de är roliga, spännande och trygga	●	Målet bedöms nås.
Öka tillgängligheten i våra mest välbesökta offentliga parker och grönområden.	●	Målet bedöms nås.
Miljö		
Nämnden ska verka för att öka förutsättningarna för att alla ska ha tillgång till en god miljö och hälsa	●	Målet bedöms nås.
Allmänhetens och företagens förtroende för nämndens arbete ska öka	●	Långa handläggningstider och att enskilda avlopp prioriterats gör att målet delvis nås. Inom miljöskydd har det varit svårt att leverera all tillsyn (den styrda tillsynen) men med ny metodik är målsättningen att detta ska lösas 2019. Det är ett stort behov av strategiskt och förebyggande arbete inom framförallt förorenade områden samt mindre verksamheter som inte är anmälnings/tillståndspliktiga. Dessa områden kommer inte att klaras med enbart förändrad metodik utan här finns behov av ökade resurser
Nämnden ska verka för att minska miljö- och hälsorisker i de miljöer där barn vistas	●	Målet bedöms nås.

Personal

Antal anställda

I april 2019 bytte Trollhättans Stad HR-system vilket medför att det inte är möjligt att ta fram rättvisande mått över antal anställda till rapporten i april. Till delårsrapporten i augusti kommer måtten för antal anställda mm att redovisas.

Måluppfyllnad

Inom ramen för fullmäktiges uppdrag till kommunstyrelsen att "våra resurser används i enlighet med god ekonomisk hushållning" har kommunstyrelsen angett två personalpolitiska målområden i MRP 2016 - 2019. I det följande kommenteras arbetet inom vart och ett av dessa områden.

Ledarskapet och medarbetarskapet ska utvecklas så att förutsättningarna för Den Goda Arbetsplatsen ytterligare förbättras.

Till målet är kopplat ett antal upplevelsebaserade indikatorer som följs upp i stadens medarbetarenkät vartannat år. Den senaste enkäten genomfördes hösten 2018. Resultatet visar att medarbetarna i hög grad trivs och känner att de gör ett meningsfullt arbete. Medarbetarskap och arbetsklimat var de områden som hade högst värden i enkäten. Under våren har handlingsplaner tagits fram på arbetsplatsnivå för att utveckla verksamheten och arbetsmiljön ytterligare.

- Arbetsledarutbildningar har genomförts som en del av stadens chefsförsörjning. Målgruppen är medarbetare som inte är chefer men som har en arbetsledande funktion i staden. Utbildning av arbetsledare är ett sätt att arbeta för att utveckla medarbetarna i sin roll som arbetsledare, teamledare eller samordnare. Flera av deltagarna i utbildningen har rekryterats till chefstjänster i organisationen.
- Ledarutveckling för nya chefer har genomförts under året enligt det program som togs fram under föregående år. Programmet omfattar tre utbildningsdagar och genomförs helt i egen regi med kompetens som finns i organisationen.
- Mentorprogrammet för chefer är igång och tiotal chefer finns med i programmet så här långt. Syftet med programmet är att stärka chefer i sitt uppdrag som chef och ledare i Trollhättans Stad.

Främjande och förebyggande arbetsmiljöinsatser ska bidra till en förbättrad hälsa för chefer och medarbetare så att förutsättningarna för Den Goda arbetsplatsen ytterligare förbättras

Sjukfrånvaron fortsätter att ligga på en hög nivå (9,3 %) under årets första tre månader. Med anledning av det nya HR-systemet går det i dagsläget inte att ta ut några jämförande mått för motsvarande period 2018.

Ett antal aktiviteter genomförs för att förbättra arbetsmiljön och därmed ohälsotalen. En målsättning är att förflytta åtgärderna från efterhjälpande till mer främjande och förebyggande insatser. Av genomförda insatser kan bland annat följande nämnas:

- Ett särskilt projekt tillsammans med Samordningsförbundet pågår där en av huvuduppgifterna är att identifiera de långtidssjuka och gemensamt med försäkringskassan och arbetsförmedlingen söka lösningar som bryter sjukskrivningen, i

bästa fall genom återgång till arbete i staden eller hos annan arbetsgivare. Flera långa sjukskrivningsärenden har avslutats tack vare projektet.

- Friskus 3.0 är ett projekt som syftar till att förebygga sjukskrivning genom ett program med fysisk och mental träning, på arbetstid. Satsningen omfattar personal från alla förvaltningar. Målgruppen är deltids- och korttidssjukskriven personal samt personer i riskzonen för ohälsa. Övergripande inriktning i programmet är funktionell fysisk och mental träning med syfte att stärka och förebygga för uthållighet.
- Möjlighet för arbetsgrupper att ha inspirationsträffar med tema hälsa, fysisk aktivitet eller förebyggande arbete görs i samarbete med Älvhögsborg.
- Fortsatt stöd och utveckling av stadens hälsovägledare, ett hundratal frivilliga medarbetare som är inspiratörer och stödresurser på sin arbetsplats i det främjande och förebyggande hälsoarbetet.
- Den kanske viktigaste åtgärden för att långsiktigt förbättra ohälsotalen är dock den uppsökande verksamhet gentemot stadens chefer och ledningsgrupper från personalkontorets sida med stöd av företagshälsovården som görs regelbundet.

Kommentarer till driftredovisningen

I detta avsnitt sammanfattar ekonomikontoret ekonomiska bedömningar för de nämnder som beräknar underskott och lämnar analyser och kommentarer till dessa samt eventuella framställningar.

Nämndernas rapporter finns i särskild handling. Alla nämnder har behandlat sina rapporter.

Utbildningsnämnden

Avvikelse -10 Mkr

Aprilrapport 2019 Mkr	Period- 201804	Helårs- budget	Period 201901-201904			Prognos- avvikelse
	bokfört		Budget	Bokfört	Avvik	apr
Utbildningsnämnden	343	1 022	341	348	-7	-10
Förskola	113	323	108	116	-8	-11
-varav nämnd	12	32	11	19	-8	-11
-varav enheter	102	291	97	97	0	0
Grundskola/Fritidshem	220	659	220	220	-1	0
-varav nämnd	21	80	27	26	1	0
-varav enheter	199	579	193	194	-1	0
Skolformsövergripande verksamhet	4	21	7	5	2	0
Lednings och stödverksamhet	6	18	6	6	0	0

Utbildningsnämndens prognos -10 mkr är en kraftig förbättring jämfört med bokslutet 2018 som efter justering av målgrupp var -28 mkr. Ramen minskade även med en besparing på -10 mkr. Målgruppen prognostiseras öka inom samtliga verksamhetsområden vilket skulle innebära tillskott med 10 mkr. Nämnden begär inget tilläggsanslag utan inväntar senare rapporttillfällen för att få säkrare barn och elevunderlag. Under hösten öppnar en ny friskola verksamhet i Trollhättan som kommer att ha ungefär 80 elever från Trollhättan. Dessa elever finns till stor del i kommunal verksamhet idag och det innebär att enheterna måste anpassa sin verksamhet till färre elever.

I prognosen bedöms nollresultat för grundskola trots att elevtalen i målgruppen är högre och enligt målgruppsmodellen skulle innebära tillskott till nämnden med 4 mkr. Prognosen både för förskola och grundskola förutsätter minskade kostnader för enheterna.

Grundskola 6–15 år	Budget	Prognos	Avvikelse
Kommunens skolor F-9	6351	6335	-16
Friskolor F-9	967	985	18
Särskola	60	54	-6
Elever i andra kommuner	46	77	31
Elever från andra kommuner och asylsökande	215	174	-41
Målgrupp	7209	7 277	68

Behovsandelen för barn i åldrarna 1–5 år har ökat med 1,4 %-enheter till 87,2 % jämfört med budgetens 85,8 %. Nämndens utbetalning av uppdragsersättning till enheterna i förskolan ligger på en för hög nivå bland annat beroende på att ramtillskottet för lokalbehov på grund av

målgruppsökningen tillfördes barnpengen. Ett förslag till nämnden finns att återföra detta. Ökningen av antal barn med enskild pedagogisk verksamhet har avstannat och prognosen för 2019 är i nivå med utfallet 2018.

Ett förslag till åtgärd har varit att minska personalkostnaderna i förskolan och det har påbörjats och man kan se att personalkostnaderna i förskolan är ungefär 1 mkr lägre per månad jämfört med samma period föregående år. En justering av barnpengen gör att enheterna behöver minska sina kostnader ytterligare för att kompensera för den lägre verksamhetsersättningen.

Åtgärder

Åtgärder som vidtagits är till exempel en gemensam rutin för vikarieanskaffning för att hålla nere kostnaderna. Restriktivitet vid tillsättande av personal där varje vakans ska prövas innan eventuell tillsättning. Det pågår även en övertalighetsprocess kring 40 tjänster.

Omsorgsnämnden

Avvikelse -27 Mkr

Aprilrapport 2019 Mkr	Period- 201804 bokfört	Helårs- budget	Period 201901-201904			Prognos- avvikelse apr
			Budget	Bokfört	Avvik	
Omsorgsnämnden	338	1 039	346	349	-2	-27
Vård och omsorg	201	657	219	218	1	-10
-varav nämnd	205	641	214	205	9	10
-varav enheter	-4	16	5	13	-8	-20
Omsorg för funktionsnedsatta	105	288	96	100	-4	-18
-varav nämnd	105	288	96	99	-3	-13
-varav enheter	0	0	0	1	-1	-5
Social psykiatri	16	56	19	17	2	3
-varav nämnd	17	56	19	18	0	0
-varav enheter	-1	0	0	-2	2	3
Lednings och stödverksamhet	15	37	12	13	-1	-1

Prognostiserat underskott -27 mkr innebär en försämring med 5 mkr jämfört med 2018. Skälet till sämre prognos i år är ökad andel LSS ärenden inom personlig assistans utan ersättning från försäkringskassan, samt ökade kostnader för köpta platser inom omsorg för funktionsnedsatta.

Utfallet i april, -2 mkr är inte relevant för helåret. Personalkostnaderna är betydligt högre under semesterperioden och nya gruppboenden som ännu inte tagits i bruk kommer innebära ökande kostnader.

Totalt har personalkostnaderna för nämnden ökat med 2 % jämfört med motsvarande period i fjol (korrigerat för några jämförelsestörande poster). Det är lite under löneavtalet. Att personalkostnaderna på totalnivå reellt minskar något kan hänföras till enheterna inom omsorg för funktionsnedsatta, där personalkostnaderna minskat med 2,5 % jämfört motsvarande period i fjol. Men den positiva effekten för enheterna motverkas av ökade kostnader för köpta platser. Det går därför inte att fastställa någon reducering av den totala kostnadsnivån, vilket innebär att nämnden hittills inte heller lyckats anpassa sig till sänkta ramar -10 mkr och bortfallande statsbidrag -11 mkr. Därtill har antalet ärenden utan ersättning från försäkringskassan ökat. Sammantaget indikerar det ett betydligt större underskott än prognostiserat utifrån nuvarande kostnadsläge.

Ekonomikontoret konstaterar att det finns en stor skillnad mellan VO-enheternas prognos -20 mkr och redovisningsutfall. Kostnadsläget perioden januari till april indikerar ett underskott i storleksordningen -35-40 mkr. I bokslutet redovisades ett underskott -20 mkr. Personalkostnaderna inom enheterna har minskat något, men inte lika mycket som verksamhetsersättningen har sänkts. Att verksamhetsersättningen sänkts beror på att medel omfördelats till enheten för personalförsörjning och bemanning samt lägre timvolymmer än budgeterat. Ramminskningen på 10 mkr får naturligtvis också genomslag i form av sänkta verksamhetsersättningar. Därtill bortfaller obudgeterade statsbidrag på 11 mkr som ingick i enheternas resultat 2018. Nämndens utgångspunkt i prognosen är att vidtagna åtgärder rimligen måste ge effekt. Tydligt är dock att den hittills uppnådda effekten inte räcker för att infria prognosen. Därtill måste enheterna sänka kostnaderna ytterligare för att uppnå budgetbalans.

Åtgärder

Nämnden fattade i februari beslut om

- sänkt sjukfrånvaro, sänkta kostnader för övertid, sänkt kostnad för extern bemanning, optimerade schemaläggning, minska administration, välfärdsteknik och effektivisera boendestrukturen.
- Förslag på effektivisering av boendestruktur redovisas i separat ärende på nämndens möte i maj.

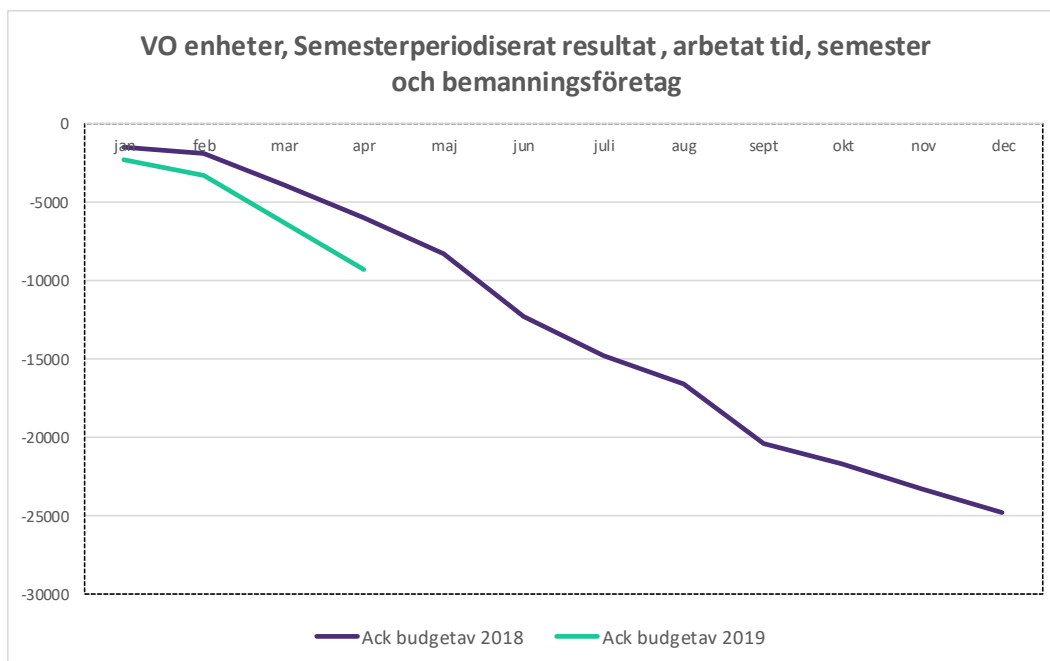
I samband med marsrapporten gav nämnden förvaltningen i uppdrag att ta fram ytterligare besparingsförslag i syfte att nå ekonomiskbalans. Dessa presenteras i särskilt ärenden på nämndens möte i maj.

Vård och omsorg -9,9 mkr

VO-nämnd beräknar ett överskott på 9,7 mkr. Antalet beviljade hemtjänsttimmar ligger under budget, varvid ett överskott prognostiseras på 3,8 mkr. Somatik- och demensboendena beräknar ett överskott på 6,0 mkr. Största orsaken är att avgifter och kostintäkter är för lågt budgeterade. Redovisat i april 8,8 mkr lägre kostnaden än i budget, ger inte rätt bild för helåret, då medel finns avsatta för kommande gruppboenden. Bedömningen är att merparten av medlen kommer att gå åt.

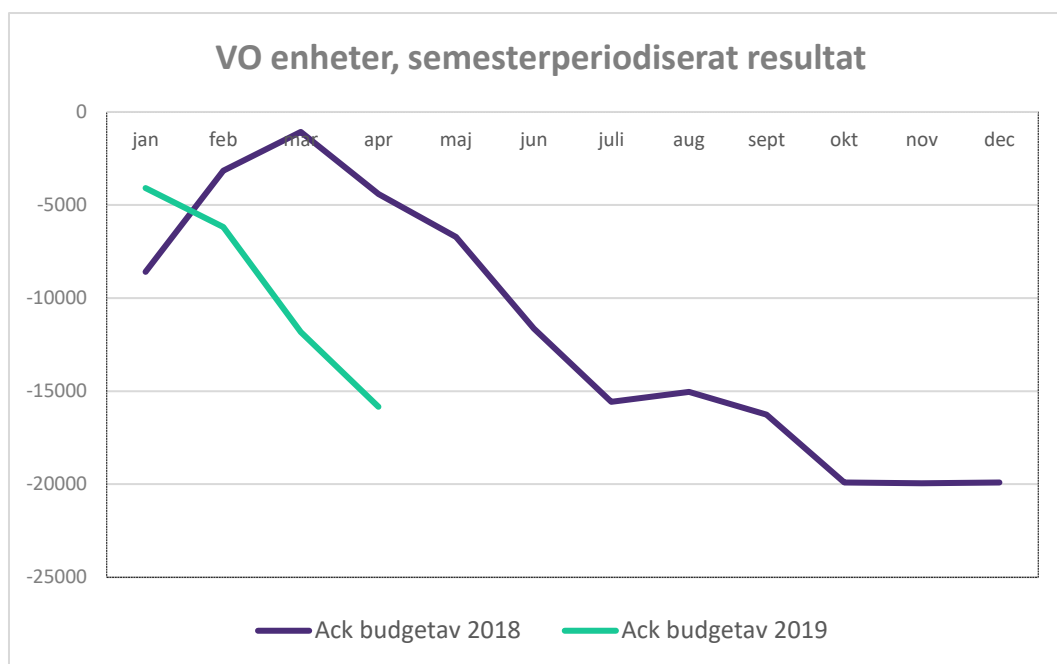
VO-enheternas prognoser visar ett underskott -19,6 mkr, vilket i princip är oförändrat jämfört med bokslutet 2018. Jämfört med bokslutet där hemvården redovisade ett underskott -15,1 mkr, är prognosen i år förbättrad och för helåret bedöms underskottet till -9,3 mkr. Hälso- och sjukvården beräknar -3,4 mkr i underskott, (2018-3,7 mkr) För demens och somatikboendena beräknas underskott -7,8 mkr (2018 - 2,6 mkr). Bortfallande statsbidrag på 11,0 mkr som tidigare erhöles för personalförtätning är huvudorsaken till försämringen inom boendena.

I diagrammet ingår arbetad tid, semester och extern bemanning

Resultatet hittills i år visar en betydligt sämre utveckling än förra året. Personalkostnaderna har endast ökat med 1,3 % jämfört med samma period i fjol inkluderat extern bemanning, men samtidigt har verksamhetsersättningarna sänkts med 1 %. Mellanskillnaden 2,3 % motsvarar ca 12,0 mkr i resultatförsämring på helårsbasis. Att verksamhetsersättningen sänkts har flera orsaker. En är att schemalagningen flyttas från enheterna till enheten för personalförsörjning och bemanning. Totalt har bemanningsenhetens budget förstärkts från 8,0 mkr 2018 till 16,2 mkr 2019. Ytterligare en anledning till den lägre verksamhetsersättningen är den låga nivån på beviljade timmar. Förvaltningen håller på att utreda orsakerna till det. Hittills har konstaterats att insatser som fanns i det gamla verksamhetssystemet inte har förts över till det nya. En justering av verksamhetsersättningen kan därför bli aktuell, vilket förvaltningen delvis tagit höjd för i prognosen, men det kommer inte påverka totalresultatet för nämnden. Till del kan den sänkta verksamhetsersättningen även förklaras av att besparingar lagts ut på verksamheterna. Totalt för nämnden har ramen sänkts med 10 mkr.

I diagrammet ovan ingår samtliga intäkts, kostnadsposter

Inräknat samtliga poster blir skillnaden mellan åren större. Orsaken, är de bortfallande statsbidrag på 11,0 mkr som enheterna inte längre kan tillgodoräkna sig. I jämförelsen med samtliga kostnadsposter ingår även sjuklön, vilket genererar negativ budgetavvikelse båda åren. Tendensen är att sjuklönekostnaderna ökat över tid.

Ekonomikontorets bedömning utifrån kostnadsläge januari- april är att resultatet för helåret pekar mot ett underskott i storleksordningen -35-40 mkr. Hänsyn har då även tagits till en viss höjning av verksamhetsersättningen utifrån att nuvarande ersättningsnivåer kan vara för låga. Däremot finns inga effekter inräknade av ytterligare åtgärder för budgetanpassning.

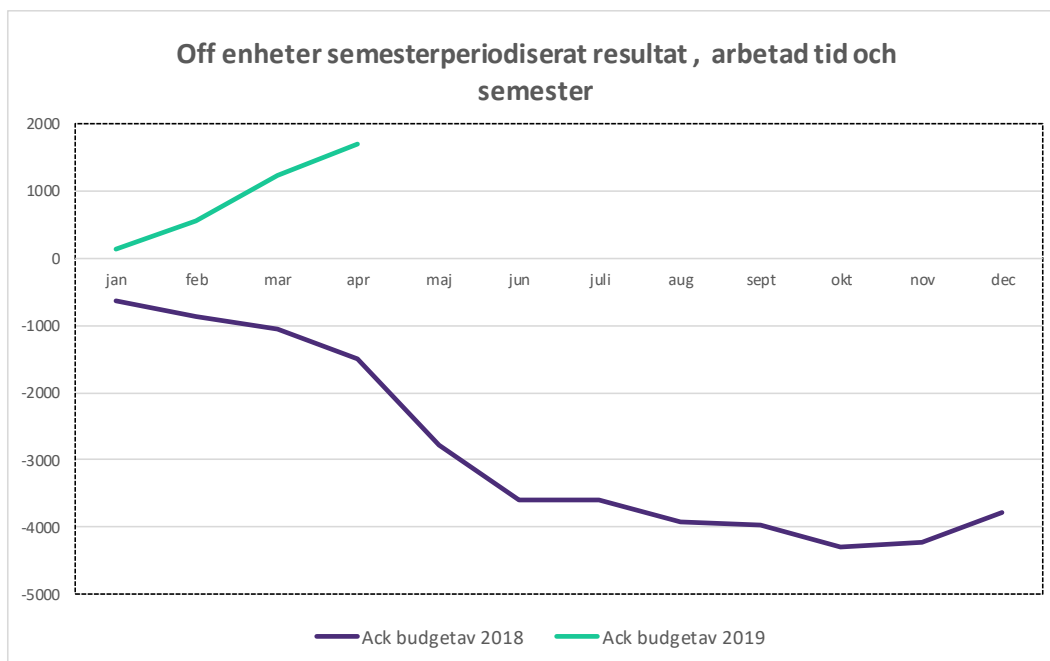
Personalkostnaderna inom hemtjänsten har sjunkit med 3,8 % jämfört med motsvarande period i fjol, men resultatet har ändå försämrats då verksamhetsersättningen samtidigt justerats ner med 5,4 %. Den största orsaken till de sänkningen är att Klockaregården avvecklats helt, reducering av antalet boende på Stavregården samt färre timmar överlag.

Att resultatet försämrats för gruppboende beror främst på bortfallet av 11 miljoner i statsbidrag. Personalkostnaderna relaterat verksamhetsersättning har en lite sämre utveckling januari till april än förra året, bl.a. belastas verksamheten av ökade sjuklönekostnader.

Omsorg för funktionsnedsatta – 18 mkr

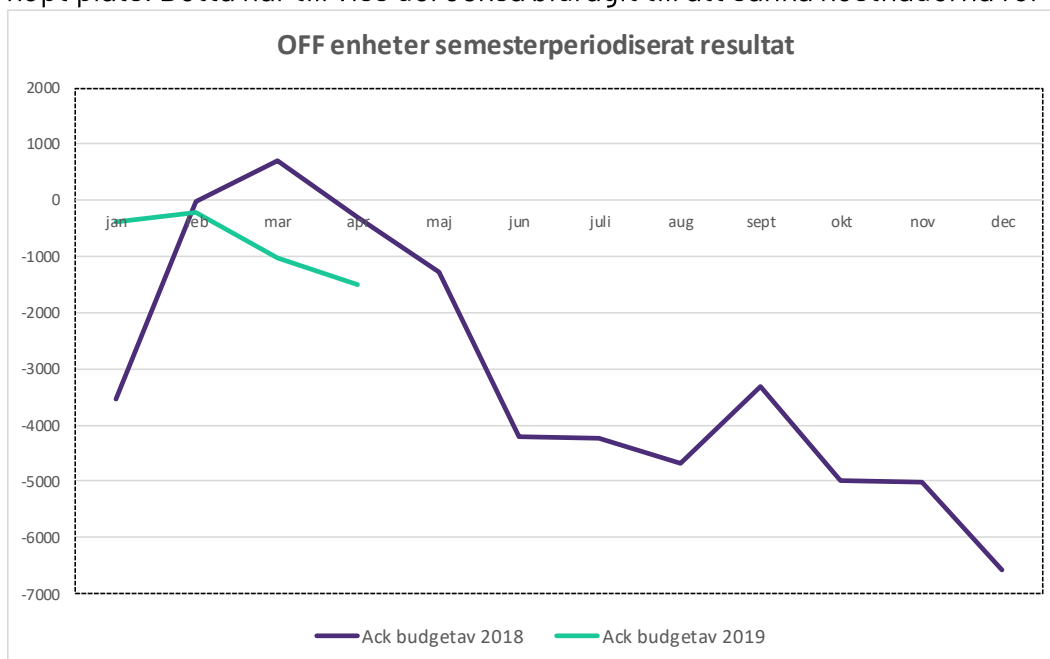
För funktionsnedsatta - nämnd prognostiseras ett underskott -13,4 mkr, varav 11,5 mkr ligger inom personlig assistans. Utifrån ökad andel ärenden utan ersättningar från försäkringskassan fanns redan vid ingången av året en budgetobalans - 12,7 mkr. Även ökande omsorgsresor samt sanktionsavgifter generar underskott. Risk finns för ökade sanktionsavgifter vid uppstart av nya boenden, vilket inte är inräknat i prognosen.

Enheterna inom verksamheten för funktionsnedsatta prognostiserar ett budgetöverskridande, -4,9 mkr. Inom anslaget för köpta boendeplatser prognostiseras ett underskott -7,5 mkr. För egna verksamheter prognostiseras ett överskott på 2,5 mkr.

I diagrammet ingår arbetad tid, semester och extern bemanning. Stora kontantutbetalningar av semester sker tidigt under året vilket påverkar semesterperiodiseringen.

Resultatutvecklingen är markant bättre för egna verksamheter. Jämfört med samma period 2018 har personalkostnaderna minskat med 2,5 %. Enligt förvaltningen har enheterna arbetat mycket aktivt med schema och bemanning. En person har flyttats från egna enheter till en köpt plats. Detta har till viss del också bidragit till att sänka kostnaderna för enheterna.

I diagrammet ovan ingår samtliga intäkts, kostnadsposter

Inräknat kostnaden för köpta platser är resultatutvecklingen sämre och indikerar ett utfall mer i linje med prognosen.

Socialpsykiatri +3,0 mkr

Största överskottet finns inom köpta platser

Ledning och stödverksamhet -1,4 mkr

Ospecificerat sparbetning och underskott på anslaget för leasing av dator mm är orsaker till det prognostiserade underskottet.

Arbetsmarknads- och socialnämnden**Avvikelse -18 mkr**

Aprilrapport 2019 Mkr	Period- 201804 bokfört	Helårs- budget	Period 201901-201904			Prognos- avvikelse apr
			Budget	Bokfört	Avvik	
Arbetsmarknads- och socialnämnden	156	324	108	114	-5	-18
Arbetsmarknad	21	39	13	9	4	2
Socialtjänst	128	259	86	97	-11	-23
Konsumentvägledning	1	3	1	1	0	0
Lednings och stödverksamhet	6	23	8	7	1	3

Ett budgetöverskridande med 18 mkr innebär en förbättring med 16 mkr jämfört 2018. Samtliga HVB hem för ensamkommande barn är avvecklade. Förra året redovisade verksamheten för ensamkommande barn underskott -5,5 mkr. För året beräknas ingen budgetavvikelse. För HVB/institutionsplaceringar syns en kraftig inbromsning av kostnaderna de sista månaderna. Enligt förvaltningen är det direkt följd av åtgärder utifrån det ekonomiska läget med striktare biståndsbedömningar och att placeringar har avslutats i ett tidigare skede. Även försörjningsstödet minskar men inte i den takt som planerats.

Socialtjänsten redovisar för perioden ett underskott -11 mkr. Utslaget på helår skulle det motsvara ett underskott - 33 mkr. Att prognosen visar ett bättre resultat beror på att nämnden utgått från den lägre kostnadsnivån de sista månaderna, samt förväntningar om fortsatt sjunkande kostnader för försörjningsstöd. Här finns naturligtvis en osäkerhet. Ytterligare åtgärder se nedan är inte inräknat i nämndens prognos.

Åtgärder

- Enligt beslut pågår ett intensivt arbete inom förvaltningen att ta fram åtgärder motsvarande 19,4 mkr, vilka kommer att presenteras på arbetsmarknads- och socialnämndens sammanträde i juni. Åtgärderna kommer inte få full effekt 2019 varpå budgetbalans för året inte kommer att nås.
- Striktare bedömning gällande placering på HVB/Institution.
- Restriktivitet råder inom förvaltningen. Vakansprövningar sker av förvaltningschef. Vakansprövning överstigande 6 månader prövas av kommunstyrelsens ordförande.

Arbetsmarknad + 2,1 mkr

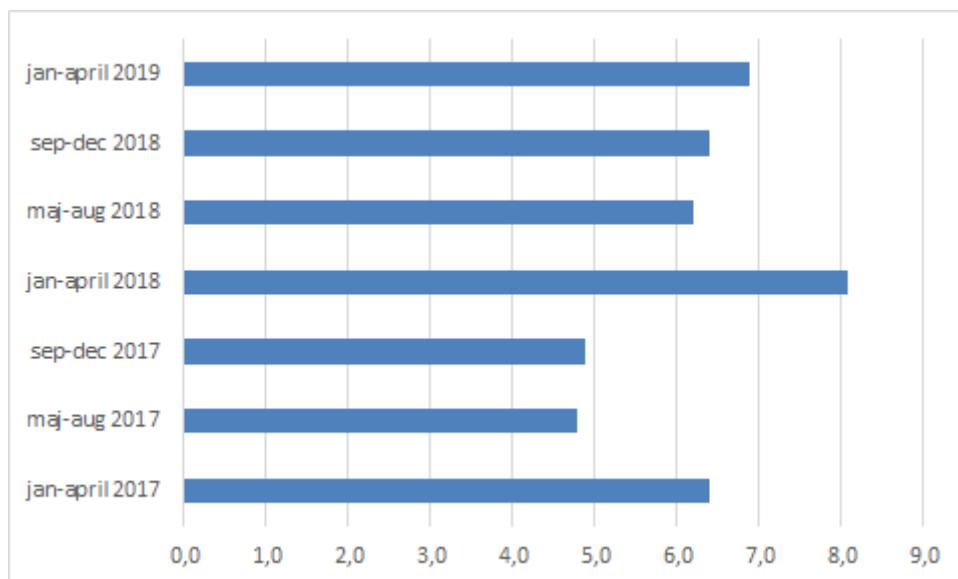
Överskottet hänförs till anställningsformerna OSA och lönebidrag till följd av ökad statsbidragsstäckning samt överskott inom egna verksamheter och tillfälliga statsbidrag. För perioden redovisas ett överskott 4,4 mkr, varav 0,8 mkr kommer användas till sommarinsatser. Fler anställningar framförallt inom lönebidrag och KAM innebär att kostnaderna kommer öka under året.

Socialtjänst -22,7 mkr (bokslut -38,7 mkr).

Institutionsvård vuxen prognostiserar ett underskott - 2,0 mkr (2018 - 5,7 mkr). Kostnaderna för helåret bedöms till 7,6 mkr, vilket är 3,6 mkr lägre än förra året.

HVB/Stödboende barn och unga beräknar överskrida budgeten med -3,0 mkr (2018 -4,1 mkr). Inom stödboendet i Trollhättan användes tidigare merparten av platserna till ensamkommande barn och unga. Den nya mer traditionella målgrupp som tillkommit genererar inga statsbidrag varvid ett underskott -2,0 mkr beräknas. För HVB boende bedöms kostnaderna för helåret till 16,5 mkr, vilket är 3,0 mkr lägre än förra året.

Institutionsvård/HVB, mkr

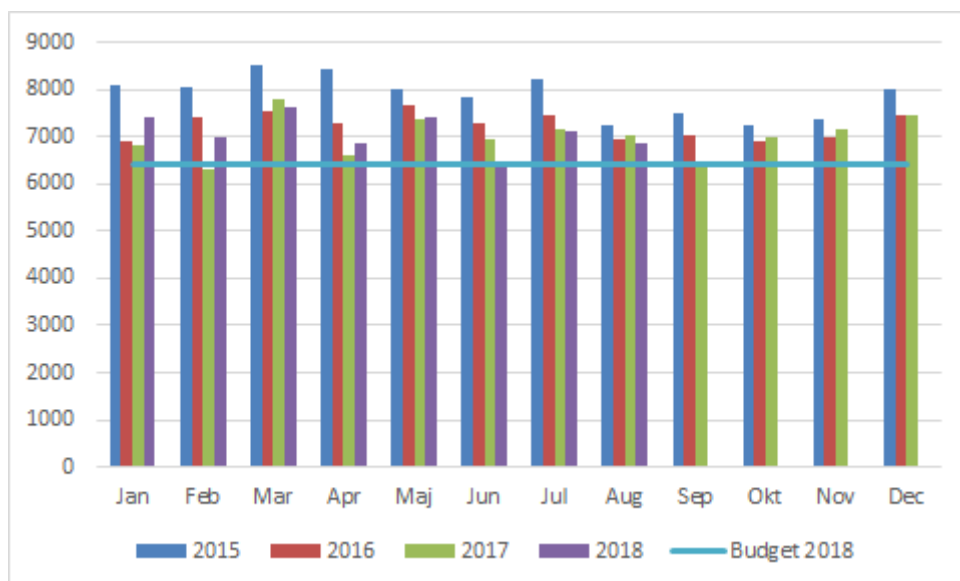

Familjehemsvården barn och unga beräknar överskrida budgeten -8,8 mkr, vilket är oförändrat jämfört med i fjol. Det finns fortsatt ett stort behov av insatsen.

Övriga insatser till vuxna beräknar överskrida budgeten - 3,3 mkr (bokslut 2018 -6,0 mkr). Största orsaken är att antalet placeringar i skyddat boende minskat.

Ekonomiskt bistånd beräknar överskrida budgeten -4,5 mkr (bokslut 2018 -6,5 mkr). För att uppnå budgetbalans måste kostnaderna sänkas med 9 %. För perioden syns en kostnadsminskning på 3,5 %. Prognosen förutsätter minskade kostnader resten av året utifrån förväntade effekter av åtgärder att få människor i egen försörjning.

Utbetalt försörjningsstöd, tkr

Verksamheten för ensamkommande är under avveckling och ingen budgetavvikelse beräknas förutsatt att inestående ansökningar om statsbidrag beviljas, 2018 redovisades ett underskott -5,5 mkr.

Ledning och stöd beräknar ett överskott på 2,5 mkr. Neddragningar inom nämnden har omfördelats hit för att möta det totala underskottet.

Kommunstyrelsen

Avvikelse -4 Mkr

Aprilrapport 2019 Mkr	Period- 201804 bokfört	Helårs- budget	Period 201901-201904			Prognos- avvikelse apr
			Budget	Bokfört	Avvik	
Kommunstyrelsen	254	713	238	249	-11	-19
Politisk verksamhet	6	25	8	6	2	1
Ledning, utveckling, förvaltning	34	96	32	34	-2	0
Serviceförvaltningen	83	177	59	69	-11	-4
Avtalsbunden verksamhet	144	436	145	143	3	0
Exploateringsprojekt	-13	-21	-7	-4	-3	-16

Av prognostiserat budgetavvikelse på -19 mkr avser -4 mkr serviceförvaltningen och -16 mkr exploateringsverksamheten.

Politisk ledning

Kommunstyrelsen Inom politisk verksamhet beräknas ett överskott med totalt 1 mkr. Det förklaras av beräknat överskott inom kommunstyrelsens konto för utveckling och utredningar, överskott inom anslaget för externa revisorer samt samordningsförbundet.

Serviceförvaltningen

Mild vinter med lägre orderingång och en övertaligt för flytt av OSA-lagen medför ett underskott för produktion och service på -1,9 mkr. Produktion begär att eventuellt underskott ska täckas ur resultatfonden. Lågt utnyttjande av industrispår innebär ett underskott på -0,6 mkr.

Fastighetsförvaltningen förväntas göra ett underskott med -1,2 mkr bland annat för rivning, bortforsling av byggnader på torget och utlösen av hyresgäst. Återhållsamhet gäller men allt pekar på ett underskott. Tidigare årsutfall pekar på att flera objekt inte klarar av att bära sina kostnader.

För måltid- och lokalvårdsverksamheten prognostiseras ett underskott på -1 mkr, på grund av förändrad ledningsorganisation, hög sjukfrånvaro samt dubbla hyreskostnader för Villa Stranna och kontorsplatser i Stadshuset. Prognosen förutsätter omdisponering av 1 mkr från omsorgsnämnden.

Åtgärder

Produktion och service har i nuläget bra orderingång men kommer minska antalet timanställda för sommarsäsongen och vara återhållsam med tillsättning av tjänster avseende anläggningsarbete för vägunderhåll.

Inom måltid/lokalvård är en åtgärd att minska vikarietimmarna. Kontoret kommer att arbeta aktivt med att öka frisknärvaron tillsammans med personalkontoret och hälsan samt att minska matsvinnet och därigenom försöka sänka kostnaderna för livsmedel.

Exploateringsverksamhet

Flera budgeterade försäljningar inom exploateringsverksamheten kommer inte att erhållas förrän 2019, vilket innebär att exploateringsresultatet blir -16 mkr lägre än budget. Exploatör på Hälltorp har fått förlängd genomförande tid vilket innebär att försäljning inte sker i år. Detaljplanen för Nysätra är överklagades men har vunnit laga kraft men byggstart kommer troligtvis inte ske förrän 2020. Det är även osäkert om försäljningen av exploateringsfastighet på Överby till Hornbach kommer att kunna fullföljas i år och den är därför inte inräknad i prognosen. Köpeskillingen är 13 mkr.

Kommunstyrelsens anslag för särskilda åtgärder /oförutsett

Särskilda åtgärder/oförutsett

Avvikelse + 10 mkr

Tkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Beviljat tom april	Återstår bokslut	Budget- avvikelse
Projekt	1 000	3 250	0	3 250	0
Tillväxt och utveckling	705	5 250	1 730	3 520	0
KS oförutsedda utgifter	1 300	1 300	0	1 300	0
Jobb till unga	1 551	4 000	600	3 400	0
Anslag till social investeringsfond		3 000	2 006	994	0
Social hållbarhet		3 000	2 792	208	0
Övergripande IT	779	2 000	1 015	985	0
Reserv	9 332	8 300	3 304	4 996	0
Ombudgeteringar		700	0	700	700
Reserv målgruppsökningar		3 500	0	3 500	3 500
Matematiksatsning Intize	0	350	0	0	0
Prognos mindre överköst på div anslag ovan totalt				0	5 800
Summa	14 667	34 650	11 447	22 853	10 000

Totalt återstår 22,9 mkr av reserverade medel till och med april. Prognosen förutsätter att ytterligare anslag på 13 mkr beslutas under året. Totalt beräknas att 10 mkr kvarstår när året är slut. Bedömningen grundas på överskott i tidigare års bokslut. Reserver för målgrupp kvarstår som överskott (och redovisas som underskott hos nämnderna) d.v.s. förutsätts inte behövas för tillkommande kostnader utöver aprilrapporten.

Projekt

Avser bidrag till Film i Väst för fortsatt uppbyggnad och förstärkning av infrastrukturen för filmproduktion i Trollhättan.

Tillväxt och utveckling

Medel för tillväxt och utveckling är en reserv som i första hand ska användas för åtgärder som främjar en långsiktig positiv tillväxt för Trollhättan.

Beviljade anslag är (tkr):

KS 2018-11-14 § 234 Ordningsvakter Centrum	831
KS § 262 2018-12 Samverkansavtal ungdomsmottagningen	399
KS § 113 2019-03-20 Ekonomiskt stöd för Fallens dagar	500
Summa	1730

KS oförutsedda utgifter

Reserv att disponera för oförutsedda mindre tilläggsanslag. Inga anslag har beviljats.

KS har vid ett antal tillfällen beslutat att garantera kostnader för lokalplanering och projektering om inte objekten skulle komma att genomföras. Eftersom det är mindre troligt att beloppen tas i anspråk görs ingen budgetinrapportering. Beloppen finns med i ansvarsförbindelsen.

Jobb till unga

Kommunstyrelsen har 2012-01-05 antagit Strategi för ökad samhällsgemenskap. Ordförande bemyndigades att, efter samråd med presidiet, besluta att ianspråkta medel inom ramen för anslaget. Det kan även användas för fler feriearbeten.

Beviljade anslag är (tkr):

Delegationsbeslut 2019-03-19 Sommarjobb på Spikön	600
Summa	600

Anslag för social investeringsfond

Syftet med "social investeringsfond" är att genom förebyggande arbete tidigt bryta en negativ händelseutveckling för unga Trollhättebor. Anslaget ska ge möjlighet till särskilda satsningar som genom kommande positiva sociala och ekonomiska effekter, genom lägre verksamhetskostnader och ökad sysselsättning beräknas vara lönsamma. Som underlag för KS beslut ska finnas konsekvensbeskrivning och ekonomisk kalkyl enligt 2013-05-15 fastställda riktlinjer.

Beviljade anslag är (tkr):

Utskottet för social hållbarhet § 29 2017-06-14 Skolfam	1 327
Utskottet för social hållbarhet § 29 2017-06-14 Rec-Play- Rock	304
Utskottet för social hållbarhet § 29 2017-06-14 Våldsprevention	375
Summa	2 006

Social hållbarhet

Syftet med anslaget är att på olika sätt stödja utvecklingsarbetet inom den sociala hållbarheten bland annat inom områden där urbana utvecklingsmedel tidigare funnits att tillgå.

Beviljade anslag är (tkr):

KS § 62 2019-01-23 Stöd till fritidsbanken	242
KS § 63 2019-01-23 Hållbar samhällsutveckling Kronogården/Lextorp IFK Trollhättan	1800
KS § 107 2019-02-20 Utvecklingsmedel föreningen mötesplats för kvinnor	750
Summa	2 792

Förvaltningsövergripande IT

Anslaget fördelas per projekt i KS budget. Det fylls på varje år med medel för nya projekt.

Reserv

Anslaget är i första hand en reserv. I MRP Budget 2019 var budgeterat belopp 8,3 mkr.

Ärende som har finansierats ur detta anslag (tkr):

KS § 96 2019-02-20 Uppdragsutbildning vuxenutbildning Kunskapsförbundet Väst	3 304
Summa	3 304

Ombudgetering

Anslaget är en reserv för att vid bokslutsberedningen kunna anslagstäcka eventuella "försenade" engångsanslag från 2018 till 2019 inom oförändrad total budget. Inga ombudgeteringar finns mellan 2018 till 2019.

Reserv för målgruppsökningar

Målgruppsberäkningar i ramarna grundas på befolkningsprognos från maj 2018. Anslaget är en reserv inriktad på förskole- och utbildningsverksamheterna om målgruppsökningarna skulle bli högre.

Matematiksatsning Intize

Anslaget har tillförts utbildningsnämnden efter framställning från nämnden. Anslaget beviljades av KS 2019-03-20 § 129 för perioden 2019-2021.

Beviljade anslag är (tkr):

KS 2019-03-20 § 129 Bidrag Intize matematikprojekt 2019-2021	350
Summa	350

Resultaträkning

Mkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Utfall 201904	Prognos 2019	Budget- avvikelse
Verksamhetens intäkter	788		662		0
Verksamhetens kostnader	-4 184	-3 431	-1 802	-3 490	-59
Avskrivningar	-67	-71	-24	-71	0
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-3 463	-3 502	-1 164	-3 562	-60
Skatteintäkter	2 598	2 683	896	2 686	3
Generella statsbidrag o utjämning	779	784	264	791	7
VERKSAMHETENS RESULTAT	-86	-35	-5	-85	-50
Finansiella intäkter	80	65	23	77	12
Finansiella kostnader	-8	-11	-4	-11	0
RESULTAT EFTER FINANS. POSTER	-14	19	15	-18	-38
Extra ordinära poster					0
ÅRETS RESULTAT	-14	19	15	-18	-38
*Inklusive exploateringsresultat					
varav exploateringsresultat	-13	-21	-4	-5	-16
ÅRETS RESULTAT exkl expl. resultat	-27	-1	11	-23	-22

Kassaflödesanalys

Mkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Utfall 201904	Prognos 2019	Budget- avvikelse
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	-14	19	15	-18	-38
Just ej likviditetspåverkande poster	86	97	23	88	-9
Övriga likviditetspåverkande poster	-1	-12	0		12
Förändr av kortfr fordr/skulder/lager	-79	-25	-12	-156	-131
Kassaflöde från löpande verksamhet	-8	80	26	-86	-167
INVESTERINGAR					
Investeringar i materiella anläggningstill	-183	-183	-28	-190	-7
Övriga investeringsink/inv bidrag matrie	14		10	7	7
Försäljning av materiella anläggningstill	10	2		10	8
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-158	-181	-18	-173	8
FINANSIERING					
Nyupptagna lån					0
Amortering skulder					0
Förändr långfr fordringar	66	56	-23	50	-6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	66	56	-23	50	-6
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL	-101	-45	-15	-210	-165
Likvida medel vid årets början	326	225	225	225	225
Likvida medel vid årets slut	225	180	210	15	60

Balansräkning

Mkr	Bokslut 2018	Budget 2019	Utfall 201904	Prognos 2019	Budget- avvikelse
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Imateriella anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska i	942	1 052	950		9
Maskiner och inventarier	140	140	136		
Finansiella anläggningstillgångar	1 520	1 464	1 543	1 470	5
Summa anläggningstillgångar	2 602	2 656	2 629	2 671	14
Omsättningstillgångar					
Förråd, exploateringsprojekt m m	18	18	15	14	-4
Fordringar	312	312	259	260	-52
Kortfristiga placeringar	108	128	132	250	122
Kassa och bank	225	180	210	15	-165
Summa omsättningstillgångar	662	638	616	539	-99
SUMMA TILLGÅNGAR	3 265	3 295	3 245	3 210	-85
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Ingående eget kapital					
Därav avsatt till RUR	46		23		
Årets resultat	-14	19	15	-18	
Eget kapital	1 986	2 005	2 001	1 968	-37
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner	305	334	314	333	-1
Andra avsättningar	32	21	33	33	12
Summa avsättningar	338	355	347	366	11
Skulder					
Långfristiga skulder	92	90	92	97	7
Kortfristiga skulder	850	845	806	780	-65
Summa skulder	941	935	898	877	-58
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	3 265	3 295	3 245	3 210	-85
Panter och ansvarsförbindelser					
Panter och därmed jämförliga säkerheter					
Ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättnir	1 063	1 026	1 050	1 025	
Övriga ansvarsförbindelser	7 095				

Driftredovisning

Aprilrapport 2019 Mkr	Period- 201804 bokfört	Helårs- budget	Period 201901-201904			Prognos- avvikelse apr
			Budget	Bokfört	Avvik	
Utbildningsnämnden	343	1 022	341	348	-7	-10
Kultur- och fritidsnämnden	46	162	54	52	2	0
Omsorgsnämnden	338	1 039	346	349	-2	-27
Arbetsmarknads- och socialnämnden	156	324	108	114	-5	-18
Samhällsbyggnadsnämnden	27	108	36	32	4	0
Överförmyndarnämnden	0	2	1	1	0	
Kommunstyrelsen	254	713	238	249	-11	-19
Summa nämnder	1 164	3 370	1 123	1 144	-21	-74
Särskilda åtgärder/oförutsett	0	23	8	0	8	10
Övrigt finansförvaltningen	-5	38	13	-4	16	4
Totalt verksamhet	1 159	3 431	1 144	1 141	3	-59
Avskrivningar	23	71	24	24	71	
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNAD	1 182	3 502	1 167	1 164	3	-59

Investeringsredovisning

Aprilrapport 2019 Mkr	Budget 2019	Bokfört 2019	Bokfört avvikelse	Prognos 2019	Prognos avvikelse
Utbildningsnämnden	8		7	8	0
Kultur- och fritidsnämnden	27	6	21	16	10
Omsorgsnämnden	19	3	15	13	5
Arbetsmarknads- och socialnämnden					
Samhällsbyggnadsnämnden	77	7	70	77	0
Kommunstyrelsen	52	5	47	42	10
Kommunstyrelsen exploateringsprojekt	37	6	31	31	7
Summa nämnder	219	28	191	187	32
Ombudgetering/ tidsförskjutning	-36	0	-36	-4	-32
Totalt verksamhet	183	28	155	183	